

Péntek János - Kása Zoltán - Néda Árpád - Sárkány-Kis Endre

Tervezet a BBTE két önálló, magyar oktatási nyelvű karának létrehozására

2004 áprilisában a Babeş-Bolyai Tudományegyetem két magyar rektorhelyettese, Nagy László és Salat Levente kért fel arra, hogy általam szervezendő munkacsoporttal dolgozzuk ki a két önálló, magyar oktatási nyelvű karral kapcsolatos indoklást és tervezetet. Kása Zoltánt, Néda Árpádot és Sárkány-Kis Endrét kértem föl a közreműködésre, a későbbiekben a szöveget Szilágyi N. Sándor is több ízben átnézte, és fontos észrevételeket tett. Saját tervezetünket 2004 júniusában véglegesítettük.

A mi általunk felvázolt elképzelés alternatívájaként az említett, jelenlegi három magyar egyetemi vezetőkön kívül Szamosközi István szintén elkészítette a maga tervezetét. Ezekről kellett véleményt nyilvánítaniuk a múlt év nyarán és őszén, több fázisban és néha vitatható módon, a magyar oktatóknak. A nyilvánosságra került vélemények szerint a kollégák döntő többsége az általunk készített tervezet mellett foglalt állást. Az egész kérdés az egyetemen érzékelhetően holtvágányra került, noha az RMDSZ jelenlegi politikai szerepvállalásában és kormányzati pozíciójában szintén a kari önállósodást szeretné előbbre vinni.

A két tervezet eddig még nem került a nyilvánosság elé. Az egészszel, a kettővel együtt, mi magunk nem rendelkezünk. Azt a szöveget viszont, amelyet mi készítettünk el, az ügy fontossága és talán aktualitása miatt legalább dokumentumként közzétesszük.

Péntek János

Általános érdek és cél

A magyar nyelvű felsőoktatás intézményi fejlesztésének, új struktúrák kialakításának nem lehet más célja, mint a színvonalas oktatás, az erre épülő tudományos képzés és az eredményes tudományos kutatás; az intézmény vagy intézményi alrendszer pénzügyileg és szakmailag viszonylag önálló és minél hatékonyabb működtetése; a stabilitás és a folyamatos önálló fejlesztés biztosítása. Ezek a vitathatatlan közösségi érdekek érvényesek a BBTE-re is: az egyetem magyar oktatói saját intézményük fejlesztésében csak ennek megfelelően cselekedhetnek, és ezt mindenkinek tudomásul kell vennie mint az egész intézmény közös érdekét.

A strukturális átszervezés szükségességének indoklása

1. A BBTE jelenlegi struktúrája nem biztosítja a fenti célok megvalósulását. A multikulturalitás és a többnyelvűség ezért csak mint propagandisztikusan hangoztatott ideológia érvényesülhet, az egyetem intézményi rendje nem teszi lehetővé ennek gyakorlati megvalósulását (ezt a tényt az elmúlt években olyan ismert személyiségek is megállapították, mint Nicolae Manolescu és Renate Weber).

2. A működőképes egyetemi struktúra vertikálisan, a klasszikus hierarchia szerint szerveződik: oktatói státusok, tanszékek, intézetek, karok. Minden ilyen szintnek megvan a maga pontosan meghatározott önállósága, kompetenciája és felelőssége. A kolozsvári egyetem jelenlegi struktúrája indokolatlanul elaprózott és aránytalan: túl sok a kar (létszámban egészen nagy és egészen kicsi karok), túl sok az indokolatlan átfedés (pl. menedzsment szak három karon is van, matematikát és informatikát sok karon tanítanak az összevonás lehetősége nélkül stb.). A nyelvi „vonalak” horizontálisan keresztezik az adott egyetemi struktúrát, és ezáltal nemhogy javítanak, inkább zavarják annak működését.

A jelenlegi elaprózottság és szétszórtság, ill. a „kereszteződő” struktúrák néhány negatív következménye:

- A karok és tanszékek magyar tisztségviselőinek megválasztására vonatkozó javaslatokat a tanszéki (kari) román kollégáknak is meg kell szavazniuk, így a döntéshozásban legtöbbször olyanok alkotják a többséget, akik ebben tulajdonképpen nem is illetékesek, hiszen a probléma nem rájuk tartozik (és mégis volt már példa rá, hogy elutasították a magyarok választását). A magyar „vonal” szabad vezetőválasztási joga ugyanakkor ellentmond a rektor, a dékánok és a tanszékvezetők azon természetes jogának, hogy munkatársaikat maguk választhatják meg. A választási szabályzatban mindkét fél számára szavatolt jogoknak ez a konfliktusa csak önálló karok kialakításával oldható föl.

- A magyar tagozat ugyanazt a tantervet kénytelen követni, mint amelyet a románok kialakítottak: nem veheti figyelembe sem a tagozat nyelvi-kulturális sajátosságait és szükségleteit, sem az oktatók szakmai preferenciáját és autoritását.

- A költségvetésből és a tandíjából származó forrásokat egyaránt a dékán menedzseli, ami egy rendes egyetemi struktúrában teljesen rendjén való is volna, egy ilyen heterogén elvek szerint működőben azonban könnyen odavezethet (és erre példa is van), hogy a dékán úgy fogja fel, vagy azt érezteti a magyar oktatókkal, hogy a tagozat működése az ő kegyétől függ (ezzel pedig adott esetben akár vissza is élhet, ha úgy érzi, hogy valami miatt nagy szüksége van a magyar oktatók iránta való lojalitásának biztosítására).

ra), és van, ahol a magyar hallgatók jelentős tandíjbefizetése ellenére a megszorítás a magyar tagozatot korlátozza (pl. a módszertanon).

- A magyar tagozaton gyakori, hogy igen kevés hallgatónak tartanak előadást, holott más struktúrában, gazdaságosabban megszervezve sokkal többnek is lehetne.

- A magyar tagozat órái több tanszéken vannak szétszórva, nem lehet egy álláshoz kötni őket, így pályázatot sem lehet hirdetni a betöltésükre. A betöltött és be nem töltött állások aránya jelenleg hozzávetőleg 60-40%.

- A sikeresen indult pedagógia-magyar szaknak azért kellett megszűnie, mert a két társított szak külön karokhoz tartozott.

3. Ezek az oktatási alapnyelvek szerint elkülönülő „vonalak” az egyes nyelvek státusának eltérő volta miatt nem lehetnek sem párhuzamosak, sem szimmetrikusak, a számbeli és hatalmi aránytalanságokról nem is szólva. A romának itt is ugyanaz a kiemelt státusa van, mint hivatalos államnyelvként a romániai oktatás egészében. A német nyelv már nem annyira erdélyi etnikai nyelvként épül be az oktatásba, hanem sokkal inkább mint jelentős gazdasági háttérrel és pénzügyi támogatottsággal rendelkező európai világnyelv. A magyar - noha státusában alárendelt - szimbolikusan és pragmatikusan is fontos kellene hogy legyen ezen az egyetemen: az intézménynek, törésekkel ugyan, de 1872-ig visszamenően hagyományos oktatási nyelve, az erdélyi régió és a város 20%-nyi magyar közösségének nyelve, de környezeti nyelvként és immár hivatalosan európai uniósi nyelvként is fontos. A magyar oktatási nyelvnek ezt a fontosságát a jelenlegi intézményi struktúra nem tükrözi, sem azt, hogy a BBTE a romániai magyar felsőoktatás fő bázisa. Nyilvánvaló, hogy ezek az alapvető különbségek a horizontális oktatási „vonalakkal” nem egyenlíthetők ki.

4. A fenti megállapításokat az elmúlt másfél évtized történései és tapasztalatai is igazolják. Stabilitásban és fejlesztésben az alapot még mindig az jelenti, amit több mint egy évtizeddel ezelőtt a vertikális struktúrában értünk el: az oktatói státusok és az oktatási keretszámok elkülönítése. Kontársztként az önálló kar lehetőségeit az azt követően létrehozott két magyar hitoktatói kar igazolja meggyőzően: egy évtized alatt ennek a két karnak sokkal többet sikerült elérnie, mint bármelyik más olyan tanszéki csoportnak vagy tanszéknek, amelynek akár az egyetem megalapítása óta, 130 éve van meg a folyamatossága.

5. Az önállóság előnyeit igazolja az is, hogy ezeken a karokon és a három önálló hungarológiai tanszéken sokkal hatékonyabbnak bizonyult a fiatal oktatók kiválasztása; dinamikusabb volt az előléptetés a magasabb egyetemi státusokba; kiterjedtebb volt a bel- és külföldi intézményi kapcso-

latok építése, az oktatók cseréje; lényegesen sikeresebb volt a posztgraduális képzési formák elfogadtatása (magiszteri képzés, doktori iskola). A fentiekben jelzett aszimmetria és aránytalanság éppen ezekben tükröződik leginkább: a magyar oktatási „vonálnak” nincs önállósága a fiatal oktatók selekciójában, nem maga mérlegeli az előléptetések indokoltságát, nem maga dönt ezekben a kérdésekben, nem maga építi kapcsolatait, és nagyon sok akadályt kell leküzdenie ahhoz, hogy a posztgraduális képzésben is részt vehessen. Gyakorlatilag a román „vonal” a domináns minden tekintetben, arányaihoz viszonyítva a magyarnál a német „vonal” is előnyösebb helyzetben van. Szintén a jelenlegi helyzet következménye, pontosabban a helyzettel való visszaélés, hogy egyik vagy másik magyar tisztségviselő a magyar tagozatot illető fontos döntéseket úgy hozhatja meg, vagy úgy jelentheti be, hogy nem áll mögöttük testületi támogatás.

6. Mivel hiányzik az említett párhuzamosság és szimmetria az oktatási „vonalak” működésében, és a három nyelv státusa alapvetően eltér, az oktatási vonalak intézményen belüli mellérendeltsége a jó szándék ellenére sem valósítható meg. A magyar nyelvű oktatás jellemzője továbbra is: az alárendeltség, a kiszolgáltatottság, a bizonytalanság, a szétszórtság, a viszonylag egységes és kizárólag szakmai megítélés hiánya, a minimális felügyelet hiánya és az ebből fakadó fegyelemhiány, a manipulálhatóság stb. Mindez egyaránt érvényes az oktatásra és a kutatásra, valamint a költségvetési és egyéb pénzek elosztására. Ennek a következménye az elmúlt két-három évben tapasztalható stagnálás, némely fontos szakok sorvadása vagy éppen leépülése.

Következtetés

Ahhoz, hogy ez az áldatlan helyzet megszűnjön, illetőleg, hogy a multikulturális jelleg ne csak ideológia legyen, hanem működő elv, a magyar nyelvű oktatásnak be kell épülnie az egyetem működő és viszonylag hatékony vertikális struktúrájába, azaz képletesen szólva nem kusza „vonálnak”, hanem szilárd „oszlopnak” kell lennie. És ez legalább kari struktúrát jelent (az önálló tanszék véleményünk szerint csak félmegoldás, mert a kari szinthez viszonyítva a tanszéki hatáskör is nagyon korlátozott). Ennél még többet jelentene a román és a magyar tagozat társult egyetemi státusa. Ezt az egyetem magyar oktatóinak többsége 1996–1997-től világosan látja. 1998-ban az önálló állami egyetem iránti igény vallott kudarcot a nagypolitikában, azóta pedig ez a minimális igény is folyamatos ellenállásba ütközik az intézményen belül és kormány szinten egyaránt.

Az átszervezésben követendő elvek

1. A két javasolt kar, egy bölcsészettudományi és egy természettudományi, a klasszikus egyetemi rendszernek megfelelően felöleli a magyar nyelven folyó képzés egészét, a jogi képzés kivételével, a tanszékekre és a szakokra vonatkozó mellékletnek megfelelően. Ennek az átszervezésnek meg kellene előznie az egyetem előtt álló, az európai modellnek megfelelő átszervezést, mivel így a magyar karok a többi kar átszervezési sémáját követhetnék az országos szabályozásnak megfelelően, egyébként pedig újból rögtönözve kellene megtalálni az egyes „vonalak” helyét az új rendszerben.

Nem megalapozott az az aggodalom, hogy a szakok tekintetében átfogóbb kari struktúra veszélyeztetné az egyetemi oklevelek külföldi elismerését: az amerikai Harvardon és a Georgia Egyetemen például ennél is átfogóbb karok működnek (Arts and Sciences), de a bécsi vagy a budapesti egyetem kari tagolódása is hasonló az általunk javasolthoz. Megfontolandó ahhoz hasonló interdiszciplináris koordináló tanácsok létrehozása, amilyenek a Harvardon működnek azzal a feladattal, hogy kapcsolatot teremtsenek a rokon szakterületek között, akár a karok közötti viszonylatban is.

2. Jelenleg vannak kedvezőbb, és vannak hátrányosabb helyzetben levő tanszékek és tanszéki csoportok. A személyes érdekektől elvonatkoztatva minden oktatónak és minden felelős vezetőnek azt kell mérlegelnie, román kollégáinknak is, hogyan lehet egységesen magas színvonalon és stabil keretben működtetni az egyetemet. Mindenkinek magának kell eldöntenie: jelenlegi helyzetében a román tannyelvű karon akar-e maradni, vagy részt kíván venni a magyar karok szervezésében és munkájában; ezeknek a döntéseknek személyeseknek kell lenniük, nem a munkaközösség vezetője által befolyásolt testületi döntésnek. A továbbiakban így a karok szervezése és működtetése csak azokra tartozna, akik az önálló sodó karok oktatói kíván lenni.

Csak e döntések ismerete alapján lehet felmérni, van-e kellő szakmai bázisa az új struktúrának. A döntések meghozatalában és a szervezésben a már meglévő önálló karok oktatóinak nem kell részt venniük, mivel ez őket egyáltalán nem érinti. A karok megszervezésével kapcsolatos döntésekben azok a magyar oktatók és hallgatók sem illetékesek részt venni, akik jelenleg nem tartoznak a magyar tagozathoz, és a jövőre nézve sem vállalják a szóban forgó karok munkájában való részvételt.

3. A két önálló kar megszervezése nem érintheti az egyes szakok akkreditált státusát: a román nyelvű képzés és a magyar nyelvű képzés egyaránt megőrzi akkreditált jellegét. Ezt törvényi rendelkezéssel kell biztosítani. Ez

nem mondhat ellent annak a jognak és igénynek, hogy a magyar oktatási nyelvű szakok fokozatosan kialakíthassák saját, a románétól részben eltérő oktatási programjukat.

4. Biztosítani kell, hogy a két önálló kar őrizze meg a költségvetési támogatottság legalább jelenlegi szintjét. A kívánatos az volna, hogy törvényi rendelkezés ismerje el az egyetem sajátos jellegét és státusát, ehhez mértén biztosítsa a BBTE költségvetési többletigényét, és a két kar hallgatói támogatottsága (koefficiense) lehetőleg javuljon, de legalább a jelenlegi szinten maradjon. Ajánlatos volna, hogy jelentősen növekedjék mind az oktatók, mind a hallgatók költségvetési támogatottsága. Ha ez megvalósulna, jóval szigorúbban lehetne és kellene megítélni az „összeférhetetlenségi” kritériumokat az oktatók esetében, szűkíteni kellene, ill. meg kellene szüntetni a másodállásos „áttanítást”.

5. Az új karok kiépítése fokozatosan történne, felmenő rendszerben (mint eddig is, új karok esetében), és így semmiképpen nem róna különösebb terhet az egyetemre. A fokozatos átszervezés a jelenlegi hallgatók helyzetét semmilyen vonatkozásban nem érintené.

6. A két kar „magyar volta” kizárólag az oktatás alapnyelvére értendő. Ez nem zárja ki sem azt, hogy megfelelő magyar nyelvi kompetenciával bárki, nemzetiségétől és anyanyelvétől függetlenül, oktatóként vagy hallgatóként részt vehessen az oktatásban, sem azt, hogy indokolt esetben meghívott román kollégák román nyelven vagy idegen nyelven taníthassanak. A két új kar ily módon nem jelenthet sem etnikai elkülönülést, sem nyelvi bezárkózást. (Ennek egyébként az is fontos ellensúlyozása volna, ha az egyetem támogatná, hogy a nem magyar anyanyelvű hallgatók mint második idegen nyelvet a magyart is tanulhassák.)

7. A létrehozandó két önálló kar megőrzi a jelenlegi rendszerben meglévő kapcsolatait. Ez azt jelenti többek között, hogy a magyar oktatók továbbra is részt vesznek közös kutatási programokban, újabb ilyen programokat kezdeményezhetnek. Hasonlóképpen közös marad a könyvtárhasználat (az egyetemi könyvtár és a hozzá tartozó kari könyvtárak jelenleg is közösek ilyen értelemben). A laboratóriumok és gyűjtemények használatán esetenként jelenleg is több kar osztozhat, ezt az elvet, ill. gyakorlatot kell tovább folytatni. Mindez nem zárja ki sem új könyvtári részlegek kialakítását, sem új kutatási egységek létrehozását. Az ehhez szükséges támogatók, finanszírozások megszerzésében a kari önállóság a jelenleginél jóval több lehetőséget biztosít.

8. Azokban a szakkombinációkban, amelyekben az egyes szakok különböző karokhoz tartoznak, ugyanúgy kell eljárni, mint ahogyan most a két hitoktatói kar vagy a földrajz kar működteti elismert kétszakos képzéseit.

A Bölcsészettudományi Kar

A főállású oktatók száma, némi bizonytalansággal, 120, a tanári státusok száma 200 körüli.

A jelenlegi hallgatói létszám 2778. Ez most csak a nagyságrend miatt fontos, a mostani hallgatókat az átszervezés még nem érintené.

A kar keretében működő szakok

I. Alapképzésben működő szakok

a) Akkreditált meglévő szakok a tervezett kar keretében

Nappali tagozat

- Magyar nyelv és irodalom A - Néprajz B, Finn B
- Néprajz A - Magyar nyelv és irodalom B, Finn B

- Történelem
- Történelem - régészet
- Történelem - művészettörténet
- Történelem - könyvtártudomány
- Történelem - levéltár
- Történelem - nemzetközi kapcsolatok

- Filozófia
- Filozófia - kommunikációs és közönségkapcsolatok

- Szociológia
- Szociális munkás

- Pszichológia
- Gyógypedagógia
- Pedagógia
- Óvodapedagógus és tanítóképzés (Kolozsvár, Marosvásárhely, Enyed, Kézdivásárhely, Szatmár, Székelyudvarhely)

- Politológia
- Újságírói
- Helyi közigazgatás (Sepsiszentgyörgy, Szatmár)

- Testnevelés és sport
- Színművészet
- Színháztudomány

Távoktatás

- Történelem
- Filozófia

- Szociológia
- Szociális munkás

- Pszichológia

b) Akkreditált meglévő szakok más karokkal közösen

- Magyar nyelv és irodalom A - Román nyelv és irodalom B, Idegen nyelvek B, latin B, ógörög B, héber B
- Román nyelv és irodalom B, Idegen nyelvek A, Világirodalom A, Klasszika filológia A, Református vallásstanári A, R.kat. vallásstanári A - Magyar nyelv és irodalom B, Néprajz B, Finn B

c) Tervezett szakok (részben akkreditálásra előkészítve)

- Szociológia - Antropológia
- Pedagógia - Tanítóképzés

d) Tervezhető szakok

- Magyar nyelv és irodalom A - Újságírói B
- Magyar nyelv és irodalom A - Pedagógia B
- Magyar nyelv és irodalom A - Történelem B
- Történelem A - Magyar nyelv és irodalom B stb.

II Magiszteri programok

- Antropológiai nyelvészet
- Néprajz
- Kanonizálási stratégiák az irodalomban
- Irodalom és társadalom
- Hermeneutika és kultúra

A következő tanévre javasolt új magiszteri programok

- Fundamentele sociologice ale politicilor publice (magyar és angol nyelven)
- Reprezentarea politică și calitatea actului de guvernare în societăți multietnice (magyar és angol nyelven)

III Doktori programvezetők, doktori iskolák

Cseke Péter
Egyed Emese
Keszeg Vilmos
Kozma Dezső
Péntek János
Csucsuj István

Doktori iskola: Hungarológiai stúdiumok

Tanszékek és tanszemélyzet

Jelenlegi főállású oktatók és betöltetlen állások

A három meglévő tanszék változatlanul kerülne át a megszervezendő új karba. A többi, ma nem önálló tanszéki csoport esetében maguk az érdekeltek oktatók döntenék el, milyen és hány tanszékre van lehetőség és szükség az oktatói státusoknak megfelelően. Mivel sem a jelenlegi oktatók státusát nem sikerült egész pontosan megtudnunk (főállásúak, másodállásúak, óradíjas betanítók; román nyelven oktatók, nyugdíjas betanítók stb.), sem a betöltetlen státusok szintjét és számát, csak hozzávetőlegesen jelezzük ezeket az információkat. Dőlt betűvel nyomtattuk ki a számunkra nem tisztázott státusú, rangú oktatók nevét. A számok a betöltött, ill. be nem töltött állások számát jelzik az adott tanszéken, ill. tanszékcsoporthoz.

Figyelmen kívül hagytuk azoknak a konzultáns professzoroknak a nevét, akik túl vannak a jelenleg érvényes korhatáron, így már doktori hallgatókat nem fogadhatnak. Másodállású oktatóként ők is számításba jöhetnek, de az már a kiépítendő tanszék hatáskörébe tartozik, hogy nem főállásúként kiket kér föl.

Hasonlóképpen nem szerepelnek az oktatói névjegyzékben az ösztöndíjas doktori hallgatók, akiknek van ugyan oktatási kötelezettségük, és fontos tartalékai a tanszemélyzetnek, de státus szerint nem tartoznak a tanszékek állományához.

Magyar és általános nyelvészet (9+6)

Dr. Péntek János prof.
Dr. Simoncsics Péter docens, állandó vendégtanár
Dr. Szilágyi N. Sándor docens
Kádár Edit adjunktus, drd.
Dr. Benő Attila adjunktus
Dr. Máthé Dénes adjunktus
Dr. Csomortáni Magdolna

Dr. Pethő Ágnes adjunktus
Fazakas Emese adjunktus, drd.

Magyar irodalom és finn (15+6)

Dr. Egyed Emese prof.
Dr. Orbán Gyöngyi prof.
Dr. Horváth Andor docens
Dr. Gábor Csilla docens
Dr. Berszán István docens
Dr. Józsa T. István adjunktus
Dr. Szabó Levente adjunktus
Dr. Selyem Zsuzsa adjunktus
Dr. Kányádi András tanársegéd
Nagy Zsófia tanársegéd, drd.
Tóth Zsombor tanársegéd, drd.
Balázs Imre tanársegéd, drd.
Dr. Molnár-Bodrogi Enikő adjunktus
Finn vendégtanár
Jankó Szép Yvette tanársegéd, drd.

Néprajz és antropológia tanszék (6+1)

Dr. Keszeg Vilmos prof.
Dr. Pozsony Ferenc prof.
Dr. Gazda Klára docens
Dr. Tánczos Vilmos docens
Dr. Könczei Csilla adjunktus
Czégényi Dóra tanársegéd, drd.

Történelem tanszék

Dr. Bajusz István adjunktus
Molnár Kovács Zsolt tanársegéd
Dr. Sipos Gábor adjunktus
Dr. Rüszt-Fogarasi Enikő adjunktus
Dr. Jakó Klára adjunktus
Lupescu Mária Magdolna tanársegéd
Gurka Balla Ilona tanársegéd
Dr. Kovács András docens
Kovács Zsolt tanársegéd
Dr. Pál Judit docens
Nagy Róbert gyakornok
Dr. Csucsuj István professzor
Lönhart Tamás tanársegéd

Filozófia és logika tanszék (8+7)

Dr. Veress Károly egyetemi tanár
Dr. Király István docens
Dr. Ungvári Zrínyi Imre adjunktus
Dr. Demeter Márton Attila adjunktus
Dr. Gál László docens
Dr. Egyed Péter egyetemi tanár
Dr. Tonk Márton adjunktus
Szigeti Attila tanársegéd

Szociológia tanszék

Dr. Neményi Ágnes docens
Dr. Horváth István docens
Magyari Nándor adjunktus
Mezei Elemér adjunktus
Magyari Tivadar Pál adjunktus
Péter László tanársegéd
Veress Valér tanársegéd
Dr. Roth Mária docens
Dr. Lőrincz Albert Enikő docens
Kurkó Andrea tanársegéd
Antal Imola tanársegéd

Pszichológia és gyógypedagógia tanszék (9+10)

Dr. Szamosközi István prof.
Dr. Kiss Szidónia adjunktus
Vargha Jenő László adjunktus
Szabó Krisztina adjunktus
János Réka adjunktus
Péntek Imre tanársegéd
Tulics Helga gyakornok
Orbán Réka tanársegéd
Székely Noémi tanársegéd

**Politikatudományi és közigazgatási tanszék
(részben a közigazgatási főiskolai oktatókkal)**

Dr. Salat Zakariás Levente docens
Dr. Lőrincz József adjunktus
Dr. Bodó Barna adjunktus
Bakk Miklós adjunktus
Szász Alpár Zoltán adjunktus
Pálfy Zoltán tanársegéd

Horváth Réka tanársegéd
 Cziprián-Kovács Lóránd adjunktus
 Botos Attila tanársegéd
 Antal Árpád tanársegéd
 Balogh Márton tanársegéd
 Suta István tanársegéd
 Varga Attila adjunktus

Újságírói tanszék (5+6)

Dr. Cseke Péter prof.
 Dr. Szabó Zsolt László docens
 Vincze Hanna Orsolya adjunktus
 Vallasek Júlia adjunktus
 Xantus Gábor

Pedagógia és szakmódszertan tanszék (9+7)

Dr. Fodor László adjunktus
 Dr. Péntek Erzsébet docens
 Dr. Kovács Zoltán adjunktus
 Dr. Dezső Gábor adjunktus
 Dr. Főris Ferenczi Rita adjunktus
 Chereji-Mach Zoltán tanársegéd
 Kálmán Ungvári Kinga tanársegéd
 Szálassy Mathilde Noémi tanársegéd
 Marchis Julianna tanársegéd

Tanítóképző Főiskolák oktatói

Kolozsvár: Szász Judit tanársegéd

Szatmárnémeti: Dr. Vég Albert adjunktus
 Dr. Lovas János adjunktus
 Hadházi József tanársegéd
 Szabó-Thalmainer Noémi tanársegéd
 Baranyai Tünde tanársegéd

Székelyudvarhely: Dr. Antal Sándor adjunktus

Oros Pál adjunktus
 Barabási Tünde Julianna tanársegéd
 Péter Lilla tanársegéd

Kézdivásárhely: Kőműves Noémi gyakornok

Színháztudományi tanszék (9+9)

Dr. Bréda Ferenc adjunktus
 Visky András adjunktus

Hatházi András adjunktus
Bodó András Ottó tanársegéd
Szilágyi Palkó Csaba tanársegéd
Palocsay Kisó-Kata tanársegéd
Keresztes Attila tanársegéd
Kelemen Kinga tanársegéd
Borsos Levente tanársegéd

Testnevelési tanszék

Szatmári Lőrinc docens
Bogdan Vasile docens
Dr. Sándor József adjunktus
Manasses Ildikó tanársegéd
László János Levente tanársegéd
Boros Bálint Julianna gyakornok

Kari adminisztráció

A kar adminisztratív személyzete a jelenlegi hat magyar tagozati titkár-nőből állna össze. Ennek létrehozása csak átcsoportosítással járna, új státusokat nem igényelne.

Infrastruktúra

Mint az eddigiekben is folyamatosan létrehozott új karok esetében, fokozatosan lehetne kialakítani a karok, a karhoz tartozó tanszékek, tantermek új helyét. Az eddigiekben az egyetem vagy a meglévő infrastruktúrát szervezte át, vagy új ingatlanokat vásárolt vagy épített.

A *könyvtárak* állománya az Egyetemi Könyvtárhoz tartozik. Ez a továbbiakban sem változna. A jelenlegi bölcsészkar könyvtár elkülönített magyar állománya, illetve az önálló magyar könyvtári állományok az új kari egységekhez kerülnének. A létrejövő új tanszékek maguk gondoskodhatnak arról, hogy önálló kézikönyvtárakat hozzanak létre.

Költségvetés

Költségvetés tekintetében az új kar illeszkedne az egyetem meglévő pénzügyi rendjébe: rendelkezne a hallgatók létszáma és az adott szak koeficiense alapján meghatározott költségvetési kerettel és az ismert külső forrásokkal (tandíjak és egyéb külső források).

Az átszervezést szentesítő kormányrendeletnek biztosítania kellene az egyetem sajátos státusával és az átszervezéssel járó többletet a költségveté-

si támogatásban, valamint a két önálló kar kiépítésével járó esetleges több-letköltéseket.

A Természettudományi Kar

A főállású oktatók száma, némi bizonytalansággal, 100, a tanári státusok száma 190 körüli.

A jelenlegi hallgatói létszám 1740. Ez most csak a nagyságrend miatt fontos, a mostani hallgatókat az átszervezés még nem érintené.

A kar keretében működő szakok

I. Alapképzésben működő szakok

a) Akkreditált meglévő szakok a tervezett kar keretében

Nappali tagozat

- Matematika
- Matematika-informatika
- Informatika
- Fizika
- Fizika-matematika
- Fizika-informatika
- Kémia
- Kémia-fizika
- Biológia
- Biológia-geológia
- Biológia-kémia
- Ökológia és környezetvédelem
- Földrajz
- Földrajz-idegen nyelv
- Földrajz-geológia
- Marketing
- Pénzügyi-bank
- Gazdasági informatika
- Vállalatgazdaság

Távoktatás

- Marketing
- Pénzügyi-bank
- Gazdasági informatika

b) Tervezhető szakok

- *Biológia-fizika*
- *Kémia-matematika*
- *Földrajz-történelem*
- *Földrajz-fizika*
- *Geológia-fizika*
- *Kémia-informatika*

c) Főiskolai képzés

- *Informatika (Csíkszereda)*
- *Topográfia (Gyergyószentmiklós)*
- *Turisztikai tevékenységek (Gyergyószentmiklós)*
- *Vállalatgazdaság (Sepsiszentgyörgy)*

d) Javasolt szakok főiskolai szinten

- *Környezetfizika (Gyergyószentmiklós)*
- *Orvosi műszerészeti fizika (Sepsiszentgyörgy)*

II. Magiszteri programok

- *Számítógépes fizika (angol, de magyar oktatókkal)*
- *Számítógépes matematika*

III. Doktori programvezetők

Kolumbán József
Nagy László
Néda Zoltán
Péterffy Leontin

Tanszékek és tanszemélyzet

Jelenlegi főállású oktatók és betöltetlen állások

A jelzett, lehetséges tanszékek létrejöttét, lehetséges számát és összetételét maguk az érdekelt oktatók határoznák meg az oktatói státusoknak megfelelően. Mivel sem a jelenlegi oktatók státusát nem sikerült egész pontosan megtudnunk (főállásúak, másodállásúak, óradíjas betanítók; román nyelven oktatók, nyugdíjas betanítók stb.), sem a betöltetlen státusok szintjét és számát, csak hozzávetőlegesen jelezzük ezeket az információkat. Dőlt betűvel nyomtattuk ki a számunkra nem tisztázott státusú, rangú oktatók nevét. A számok a betöltött, ill. be nem töltött állások számát jelzik az adott tanszéken, ill. tanszékcsoportban.

Figyelmen kívül hagytuk azoknak a konzultáns professzoroknak a nevét, akik túl vannak a jelenleg érvényes korhatáron, így már doktori hallgatókat nem fogadhatnak. Másodállású oktatóként ők is számításba jöhetnek, de az már a kiépitendő tanszék hatáskörébe tartozik, hogy nem főállásúként kiket kér föl.

Hasonlóképpen nem szerepelnek az oktatói névjegyzékben az ösztöndíjas doktori hallgatók, akiknek van ugyan oktatási kötelezettségük, és fontos tartalékai a tanszemélyzetnek, de státus szerint nem tartoznak a tanszékek állományához.

Matematika tanszék (18+3)

Dr. Kolumbán József prof.
Dr. Marcus András prof.
Dr. Bulboacă Teodor prof.
Dr. Bege Antal prof.
Dr. Varga Csaba György docens
Dr. Goldner Gábor docens
Dr. Kassay Gábor docens
Dr. Sándor József docens
Dr. Finta Zoltán adjunktus
Dr. Soós Anna adjunktus
Dr. Szenkovits Ferenc adjunktus
Dr. Makó Zoltán adjunktus
András Szilárd tanársegéd
Bonta Iluska tanársegéd
Szántó Csaba-Lehel tanársegéd
Somogyi Ildikó tanársegéd
Buzogány Kinga tanársegéd
Mezei Ildikó Ilona tanársegéd

Informatika tanszék (9+12)

Dr. Kása Zoltán prof.
Dr. Ionescu Klára adjunktus
Dr. Darvai Zsolt adjunktus
Dr. Varga Viorica adjunktus
Dr. Robu Judit adjunktus
Dr. Oláh Gál Róbert adjunktus, Csíkszeredai Főiskola
Kovács Lehel István tanársegéd
Szakács Laura Ildikó tanársegéd
Egri Edit tanársegéd, Csíkszeredai Főiskola

Fizika tanszék

Dr. Darabont Sándor prof.
Dr. Nagy László prof.
Dr. Néda Zoltán prof.
Dr. Néda Árpád docens
Dr. Búzás Gábor adjunktus
Dr. Karácsony János adjunktus
Dr. Lázár Zsolt adjunktus
Simon Alpár adjunktus
Sárkőzi Zsuzsanna adjunktus
Póra Melinda Katalin gyakornok

Kémia tanszék

Dr. Kékedy Nagy László docens
Dr. Fórizs Edit docens
Dr. Bódis Jenő docens
Dr. Majdik Kornélia docens
Dr. Bolla Károly Csaba adjunktus
Dr. Nagy Zoltán Kálmán adjunktus
Dr. Darvasi Jenő adjunktus
Dr. Katona Gábor adjunktus
Kún Attila Zsolt adjunktus
Dr. Veress Erzsébet adjunktus
Dr. Szabó Gabriella adjunktus
Dr. Paizs Csaba adjunktus
Dr. Imre-Lukács Árpád adjunktus
Rácz Csaba Pál tanársegéd
Dr. Várhelyi Csaba tanársegéd
Sógor Csilla Zsuzsa tanársegéd
Lovász Tamás tanársegéd
Kis Anton Árpád tanársegéd

Biológia és geológia tanszék (21+9)

Dr. Péterffy Leontin prof.
Dr. Bartók Katalin Lenke docens
Dr. Sárkány-Kis Endre docens
Dr. Tóthfalussi-Veress Éva docens
Dr. Fodorpataki László adjunktus
Dr. Kósa Ferenc adjunktus
Dr. Kis Erika adjunktus
Dr. Újvárosi Luja adjunktus
Macalik Kunigunda adjunktus

Papp Judit adjunktus
Dr. Mosonyi Emilia adjunktus
Dr. Forray Ferenc adjunktus
Markó Bálint tanársegéd
Pap Péter László tanársegéd
Ruprecht Eszter Karolina tanársegéd
Szabó Dániel Zoltán tanársegéd
Szatmári Erzsébet tanársegéd
Igyártó Botond Zoltán tanársegéd
Gál Ágnes gyakornok
Vremira Mátyás gyakornok

Földrajz tanszék (13+24)

Dr. Pándi Gábor docens
Dr. Benedek József docens
Dr. Becsek Garda Dezső docens, Gyergyószentmiklósi Főiskola
Dr. Kovács Csaba Miklós adjunktus
Dr. Imecs Zoltán adjunktus
Jancsik Péter Andor adjunktus
Dr. Dombay István adjunktus, Gyergyószentmiklósi Főiskola
Nagy Egon adjunktus
Bartos Elekes Zsombor tanársegéd, Gyergyószentmiklósi Főiskola
Horváth Alpár tanársegéd, Gyergyószentmiklósi Főiskola
Magyari Sáska Zsolt tanársegéd, Gyergyószentmiklósi Főiskola
Pál Zoltán Ferenc tanársegéd
Peteley Attila gyakornok, Gyergyószentmiklósi Főiskola

Közgazdasági tanszék

Dr. Vincze Mária prof.
Dr. Vorzsák Álmos prof.
Dr. Bíró András Csaba docens
Dr. Pete István adjunktus
Molnár Judit adjunktus
Nawrotzky Török Edmond gyakornok

Kari adminisztráció

A kar adminisztratív személyzete a jelenlegi hét magyar tagozati titkár-nőből állna össze. Ennek létrehozása csak átcsoportosítással járna, új státusokat nem igényelne.

Infrastruktúra

Mint az eddigiekben is folyamatosan létrehozott új karok esetében, fokozatosan lehetne kialakítani a karok, a karhoz tartozó tanszékek, tantermek új helyét. Az eddigiekben az egyetem vagy a meglévő infrastruktúrát szervezte át, vagy új ingatlanokat vásárolt vagy épített.

A *könyvtárak* állománya az Egyetemi Könyvtárhoz tartozik. Ez a továbbiakban sem változna. A létrejövő új tanszékek maguk gondoskodhatnak arról, hogy önálló kézikönyvtárakat hozzanak létre.

A *laboratóriumok* közös kari használatára a jelenlegi rendszerben is van példa. Ennek feltételeit, igényeit kellene kidolgozni, fel kell mérni az új kutatóegységek kialakítására vonatkozó igényeket, ennek feltételeit, lehetőségeit.

Költségvetés

Költségvetés tekintetében az új kar illeszkedne az egyetem meglévő pénzügyi rendjébe: rendelkezne a hallgatók létszáma és az adott szak koeficiense alapján meghatározott költségvetési kerettel és az ismert külső forrásokkal (tandíjak és egyéb külső források).

Az átszervezést szentesítő kormányrendeletnek biztosítania kellene az egyetem sajátos státusával és az átszervezéssel járó többletet a költségvetési támogatásban, valamint a két önálló kar kiépítésével járó esetleges többletköltségeket.